

Faggruppen Tortur- og traumebehandlere
Beretning fra 20 års faggruppearbejde – og det seneste år
Generalforsamling 3.marts 2023

I anledning af, at vi som faggruppe har eksisteret i 20 år, har bestyrelsen gennemgået de sidste 12 års referater med de temaer og studieture vi har været optagede af:

Det generelle billede er, at vi i alle de år, der ligger referater fra, har været optagede af den **evigt ændrede udlændingepolitik og hvordan man fortolker og omsætter den i praksis over for traumatiserede flygtninge**. Lov om aktiv socialpolitik, beskæftigelses- og integrationsloven har også fyldt med de mange ændringer gennem årene. Derfor har vi haft skiftende juridiske og socialpolitiske eksperter på besøg.

Derudover er vi blevet inspireret af, **hvordan man arbejder i udlandet i tilsvarende behandlingscentre eller helt andre og mere kreative opholdssteder, caféer, boligområder mv**. I 2011 var vi på studietur til London hos Medical Foundation og Oremi, hvor der udover tværfaglig behandling også var gruppeaktiviteter med f.eks. kunst, musik, skak, kaffeklub, drama og havepasning mmm. – og også aktiviteter "udenfor huset", som opbygger længerevarende og bæredygtige netværk (komme i kirke, deltage i foreninger mv).

I 2018 var vi i Amsterdam og Rotterdam i Holland for at se på, **hvordan man blander og opretter nye boligområder i containere for studerende, unge i misbrugsbehandling og flygtninge**. Også nye bud på, hvordan man kan **kompetenceafklare flygtninge**, mens de venter på asyl ved at vurdere deres praksis i fx en børnehave med asylbørn eller som kok i samme børnehave eller i café i et ombygget fængsel.

Vi har også haft fokus på **"Hvad gør arbejdet ved os"** - om bl.a. traumatiserede flygtninge, sekundær traumatisering og modsatrettede krav. Og udarbejdet høringssvar til 4 lovændringer og via DS deltaget i International conference i Stockholm.

Kulturel forståelse og kulturel kommunikation med fokus på sygdomsopfattelser og hvordan man arbejder med det - med antropolog Nadia El-Gendi og erfaringer og ideer fra projekt i Århus Kommune om beskæftigelse og social integration fyldte på temadagene i 2012.

Sidsel Jacobsen, Klinik for PTSD Århus fortalte i 2013 om Førtidspensionsreformen – i relation til traumatiserede flygtninge.

Vi har hørt om **Mindspring – gruppeforløb fra Dansk Flygtningehjælp** og været med på Folkemødet for DS.

Vi har flere gange drøftet om vi **bør skifte navn fra Traume- og torturbehandlere – men til hvad?** Diskussionen er ofte endt på, at selvom navnet er langt, så er det det mest dækkende for vores arbejde.

DS´ Mette Bertelsen har holdt oplæg om **konsekvenserne for nedskæring af socialrådgivere i Regioner/hospitaler- ydelsessystemet i 2015:**

- Patienterne får ikke den optimale behandling, da en række af de ydelser, der ellers skal til for at fremme patientforløbet ikke honoreres i ydelsessystemet og dermed ikke får det nødvendige fokus.
- Socialrådgivernes arbejde bliver usynliggjort, fordi det ikke honoreres i ydelsessystemet, da meget af socialrådgivernes arbejde falder ind under kategorien "ydelser uden besøg" samt "ydelser som anden behandler"

Når PTSD rammer hele familien – et tema, som flere centre har haft stigende fokus på igennem årene, men som ATT Odense har haft siden 2006: De fortalte om hvordan familie- og gruppebehandling omfatter 3 faser for socialrådgiver arbejde: Koordinering internt og eksternt, netværksmøder- udslusning, opfølgning, anbefaling til kommunen.

Dignity har fortalt om deres metodeudviklingsprojekt fra 2015-18: **Vold i familier med flygtningebaggrund.**

Generalforsamlingen 2016 blev afholdt i lyset af **den syriske flygtningekrise** og efterfølgende stramme lovgivning på området:

Faggruppen samarbejdede med DS' afdeling for Analyse og Politik if. til Integrationsindsatsen: "DS har været – og er fortsat – meget aktiv if. til at melde faglige synspunkter og vurderinger ind i det politiske system. I høringssvar (senest afgivet 7.1.2016 if. til lovforslaget om udlændingeloven (skærpelse af adgangen til familiesammenføring og permanent opholdstilladelse, adgang til at ransage og kropsvisitere flygtninge mv.) samt med deltagelse i direkte møder med Integrationsminister Inger Støjberg."

På grund af, at flere af centrene nu står overfor at skulle implementere **pakkeforløb** i 2016 i arbejdet med og behandling af traumatiserede flygtninge, finder Dansk Socialrådgiverforening det væsentligt at der udveksles erfaringer og drøftes fagligt indenfor temaet. DS mener, at der med de stigende krav om implementering stilles endnu større krav til socialrådgivere i forhold til at kunne beskrive, udvikle og tilpasse socialrådgiverens faglighed, både udadtil og indadtil i de enkelte organisationer.

Mette Bertelsen kom med relevante kvantitative undersøgelser og analyser omkring **konsekvenserne af kontanthjælpsloftet og hvordan disse konsekvenser påvirker traumatiserede flygtninge**. Blandt andet viser undersøgelsen, at konsekvenserne af kontanthjælpsloftet er at:

- 60% ikke har råd til at betale medicin
- 64% kunne ikke betale regninger vedrørende for eksempel el, forsikring med videre.
- 55% har ikke råd til at betale husleje

Derudover viser den samme undersøgelse, at 83% af socialrådgiverne oplever, at de ikke har tilstrækkelige handlemuligheder til at hjælpe borgeren i fattigdomssituationerne. Endvidere mener 45% af de adspurgte kommuner, at de ikke har boligindsatser til udsætningstruede borgere. Mette Bertelsen giver udtrykt for, at loftet vil være lig med mere fattigdom og det kan have den konsekvens, at den berørte gruppe, især svært traumatiserede flygtninge som har behov for behandling, rykkes endnu længere væk fra arbejdsmarkedet.

Temadage 2017:

Mette Laurberg Jensen, DS: Arbejder som konsulent i DS, primært med beskæftigelse. Sket meget de sidste 10 år på beskæftigelsesområdet. **Alene indenfor de sidste 4 år 5 reformer på området (kontanthjælp, sygedagpenge, refusion, beskæftigelse og jobreform 1).** Mere fokus på helhedsorientering, kan dog ikke ses i de fleste kommuner: 80% bruges på administration og 20% til borger.

Civilsamfundsinddragelse: Lone Tinor-Centi, chef for Frivilligafdelingen Dansk Flygtningehjælp

Ellen Hansen, Deep democracy:

Mødet med følelser og komplekse udfordringer i arbejdet. Ellen arbejder indenfor **deep democracy**, art of hosting, gruppeanalyse – arbejdskonferencer og systemisk opstilling – links: <https://groupworksdeck.org/>, Udfordringer på sin faglighed, også fra kollegaer. Hvis

man ikke kan få gennemført ting, hvad skal man så bruge socialrådgivere til? "Standing in the fire" Larry Dressler. Møder hvor kommunikationen befinder sig i det røde felt.

Socialrådgiverdage 2017: Oplæg ved Magrethe og TW "Hvad kan krigstraumer betyde for hele familien og integrationen?"

Temadag og GF 2018:

Æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol v/SIRI

Oplæg v/ socialrådgiver Katrine Frydendal, socialrådgiver og projektleder i Region Hovedstadens Psykiatri. Arbejder i **Projekt Børn som Pårørende i Psykiatrien**. Hun vil fortælle om Region HS-tilbud om familiesamtaler, herunder indhold, formål og tankerne bag

Oplæg v/Tina Ammundsen traume – og familieterapeut, har egen praksis og tidligere ansat som familiebehandler i DIGNITY. Vil fortælle om inddragelse af børn som pårørende i traumatiserede familier

Om gruppeforløb i vores egne organisationer og egne reaktioner på arbejdet med traumatiserede klienter.

GF 2021:

Oplæg om collective harvesting om at formidle historier. Oplæg fra Mangfoldighedsplejehjemmet, Mette Olsen. Mediemæssigt har der været stort fokus på vores område, Oasis har skrevet forskelligt om bl.a midlertidige opholdstilladelser. Bestyrelsen har haft fokus på udfordring omkring mindre og nedlagte integrationsafdelinger, overvejet mulighed for at foreslå kommunale integrationskoordinatorer (tilføjes at Kolding og Vejen har allerede og at det muligvis kommer i samarbejdsaftale med Region Syd) i forlængelse af øget kommunalt samarbejde/netværksmøder

Temadage januar 2022 (Kadence skiftet pga. corona):

Program: 1. Erfaringsrunde mellem centrene 2. Oplæg fra DS om samarbejde med faggruppen /ved formand Mads Bilstrup 3. Oplæg om reglerne for dispensation ved permanent opholdstilladelse /ved Dansk Flygtningehjælp 4. Oplæg: Gadekultur i udsatte boligområder ved Hakan Kalkan, adjunkt i sociologi ved RUC

GF maj 2022:

Dannerhuset om opholdstilladelser efter skilsmisse og fysisk/psykisk vold

Udlændingeret og familieret

Politikpapir via DS med faggruppens fire forslag til, hvad der fremmer integrationen:

- Lettere adgang til permanent opholdstilladelse for unge og studerende
- Fjernelse af gebyr for tolk i sundhedsvæsenet
- Ferie til modtagere af selvforsørgelses- og hjemrejseydelsen (SHY) og deres børn
- Forsørgertillæg til enlige på SHY, hvis børn bor hos den anden forælder